

ÚJDONSÁGOK A GLOMERULÁRIS VESEBETEGSÉGEK DIAGNÓZISÁBAN ÉS KEZELÉSÉBEN

Dr. Kovács Tibor

egyetemi tanár

PTE KK II.sz. Belgyógyászati Klinika és Nephrologiai,
Diabetologiai Centrum

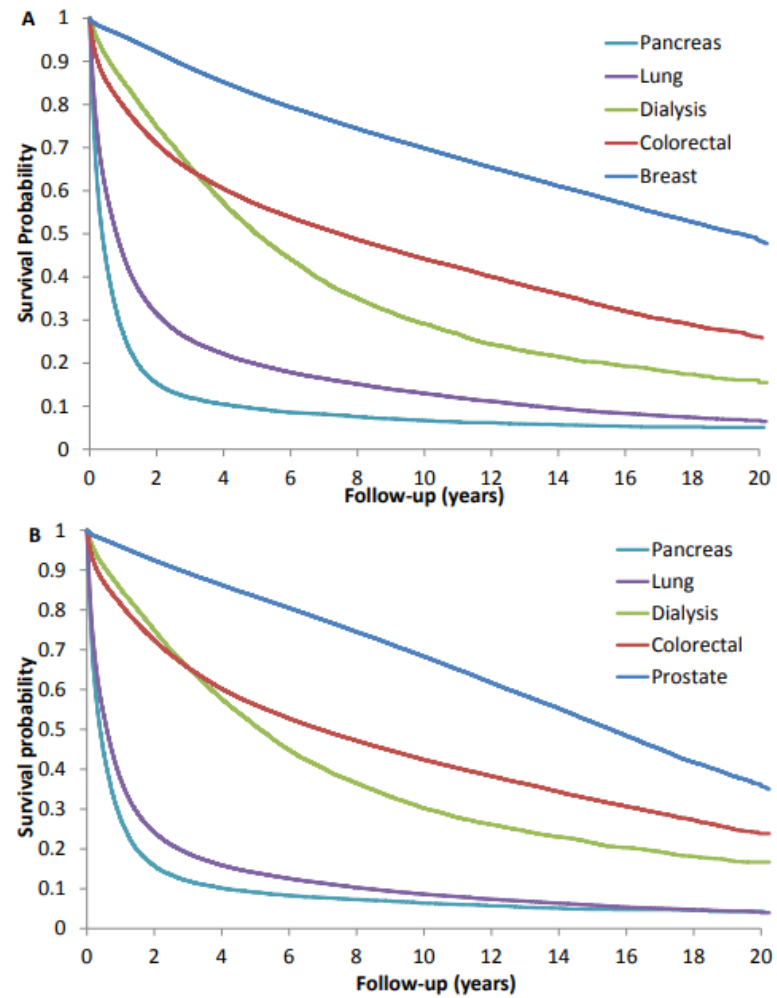
2024. Október 11.

- ▶ Krónikus vesebetegség (CKD) jelentősége
- ▶ Vesefunkció és életkilátások
- ▶ Glomeruláris hemodinamika, glomerulus szám
- ▶ Újdonságok : diagnosztikában
- ▶ Újdonságok : glomeruláris betegségekben
- ▶ CKD kezelés holisztikus megközelítése

ELŐADÁS VÁZLAT

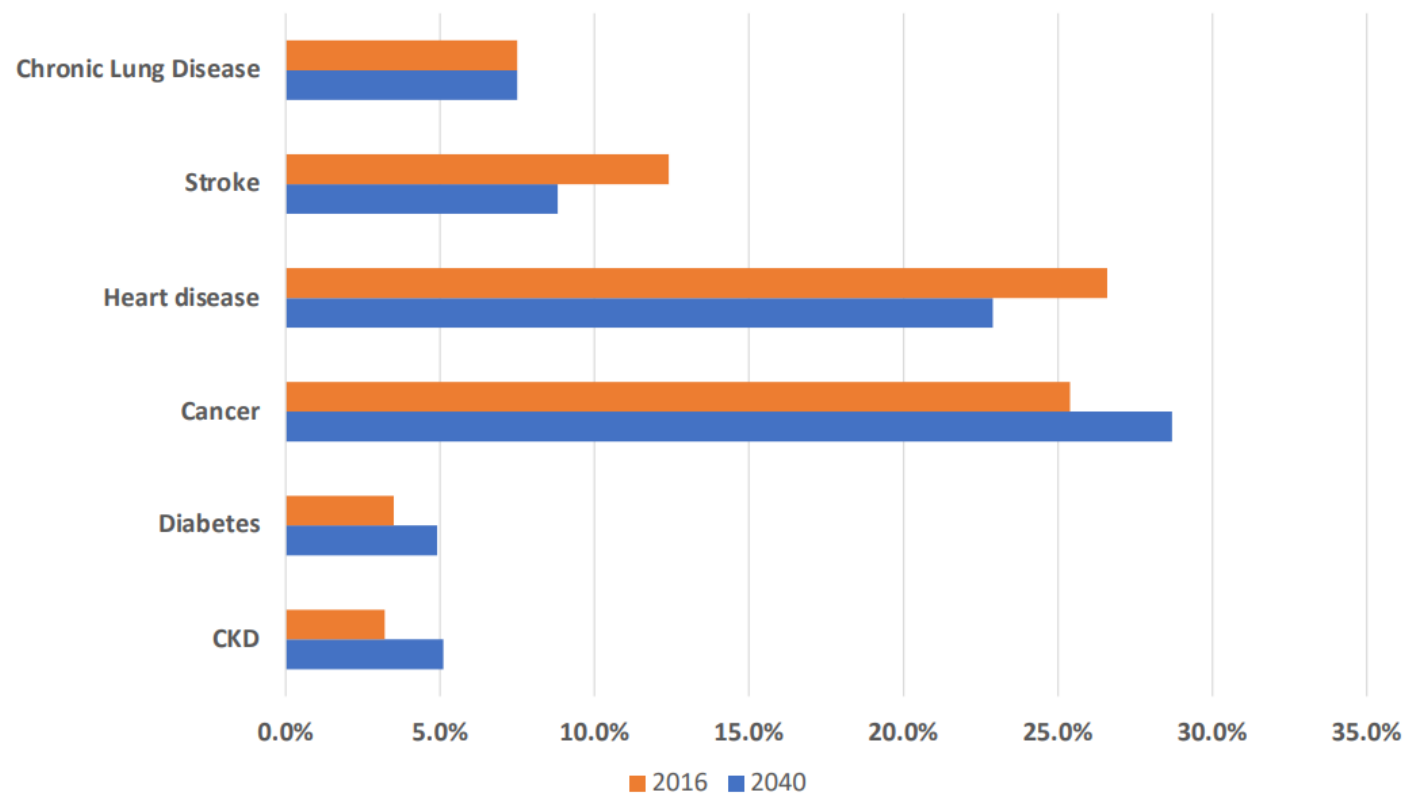
Újdonságok a nephrologiában

A decorative graphic consisting of several parallel white lines of varying lengths, slanted upwards from left to right, located in the bottom right corner of the slide.

Figure 1. Survival probabilities for all-cause mortality in (A) female maintenance dialysis patients and patients with cancer (log-rank $P < 0.001$) and (B) male maintenance dialysis patients and patients with cancer (log-rank $P < 0.001$).

Figure 3. By 2040, kidney disease will account for a larger percentage of years of life lost globally due to non-communicable disease than diabetes.

Adapted from data from Oreman KJ, Marquez N, Dolgert A, Fukutaki K, Fullman N, McGaughey M, et al. Forecasting life expectancy, years of life lost, and all-cause and cause-specific mortality for 250 causes of death: reference and alternative scenarios for 2016-2040 for 195 countries and territories. *The Lancet*. 2018;392(10159):2052-90.

A krónikus vesebetegség (CKD) – népbetegség

Chronic Kidney Disease - CKD

- ▶ Nemzetközi becslés¹: 2020-ban publikált
- ▶ 2017-ben világszerte 697,5 M CKD beteg, **globális prevalencia: 9,1 %**, CKD miatt halálozás: 1,2 M
- ▶ **Hazai becslés²**: (leggyakoribb etiológiákból kiindulva)
  - ▶ Felfedezett + nem felfedezett T2DM : 721 E + uenyi (CKD előfordulás 40%): 576,000 fő
  - ▶ Prediabetes: 2,7M (CKD előfordulás 16,6%): 450,000 fő
  - ▶ HT (előfordulási gyakoriság 30-45%): kb. 2.400.000 (20% diabeteses is), így 1920000 (CKD előfordulás MHT regiszter alapján 26,4%): 506,000 fő + 192. 000 fő (DM+CKD) összesen: 700.000 fő
  - ▶ **Összesen: 1,532,000 fő (népesség 16,4 %-a !!!)**
  - ▶ + Cardiovasculáris betegségben, szívelégtelenségben is gyakori (átfedések DM, HT)
  - ▶ **Egyéb vesebetegség (PV, GN stb ill. sok esetben ismeretlen)**

- ▶ Krónikus vesebetegség (CKD) jelentősége
- ▶ Vesefunkció és életkilátások
- ▶ Glomeruláris hemodinamika, glomerulus szám
- ▶ Újdonságok : diagnosztikában
- ▶ Újdonságok : glomeruláris betegségekben
- ▶ CKD kezelés holisztikus megközelítése

ELŐADÁS VÁZLAT

Újdonságok a nephrologiában

A decorative graphic consisting of several parallel white lines of varying lengths, slanted upwards from left to right, located in the bottom right corner of the slide.

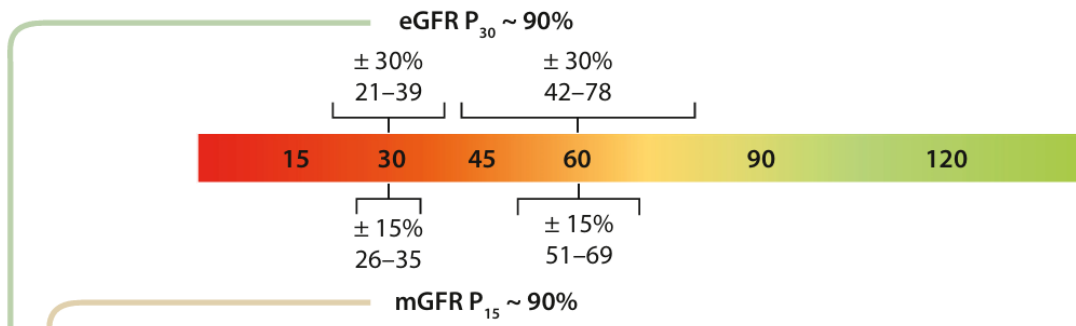
KDIGO: Prognosis of CKD by GFR and albuminuria categories

				Persistent albuminuria categories		
				Description and range		
				A1	A2	A3
				Normal to mildly increased	Moderately increased	Severely increased
				<30 mg/g <3 mg/mmol	30–300 mg/g 3–30 mg/mmol	>300 mg/g >30 mg/mmol
GFR categories (ml/min/1.73 m ²) Description and range	G1	Normal or high	≥90			
	G2	Mildly decreased	60–89			
	G3a	Mildly to moderately decreased	45–59			
	G3b	Moderately to severely decreased	30–44			
	G4	Severely decreased	15–29			
	G5	Kidney failure	<15			

Green: low risk (if no other markers of kidney disease, no CKD); Yellow: moderately increased risk; Orange: high risk; Red: very high risk. GFR, glomerular filtration rate.

NOMENKLATÚRA (CKD)

Kidney International
(2024) 105 (Suppl
4S), S117–S314

	Biological variability	Analytical variability
mGFR	Conditions affecting true GFR Non ideal properties of exogenous filtration markers	Measurement error in the clearance procedure Measurement error in the assay of the exogenous filtration marker
eGFR	Conditions affecting true GFR Conditions affecting non-GFR determinants of serum concentrations of endogenous filtration markers	Measurement error in the assay of endogenous filtration markers

GFR MÉRÉS BUKTATÓI

Kidney International
(2024) 105 (Suppl
4S), S117–S314

EQUIVALENT ALBUMINURIA CATEGORIES IN CKD

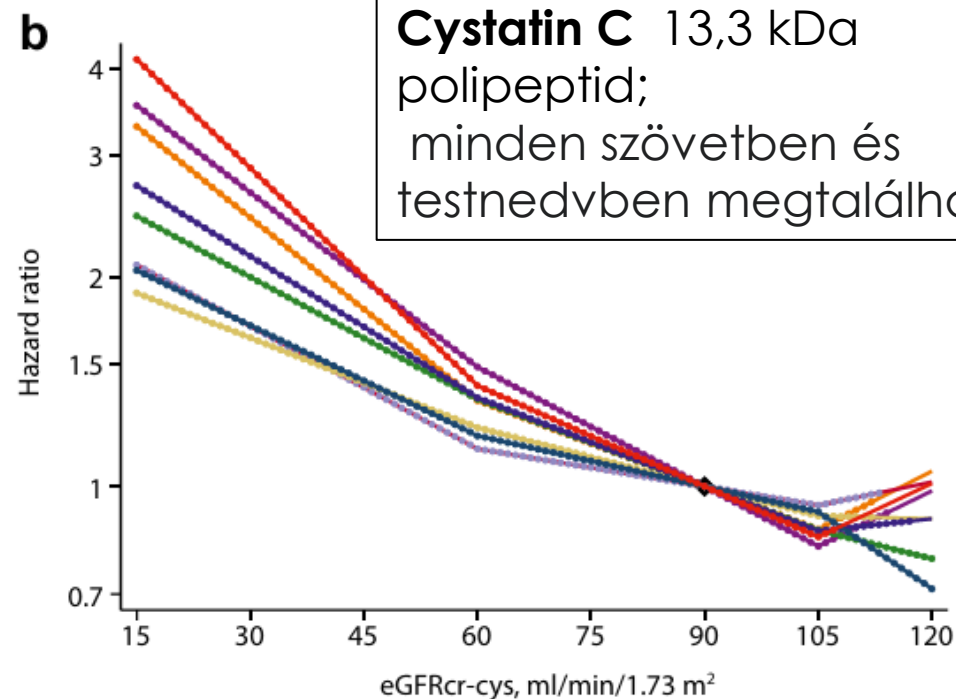
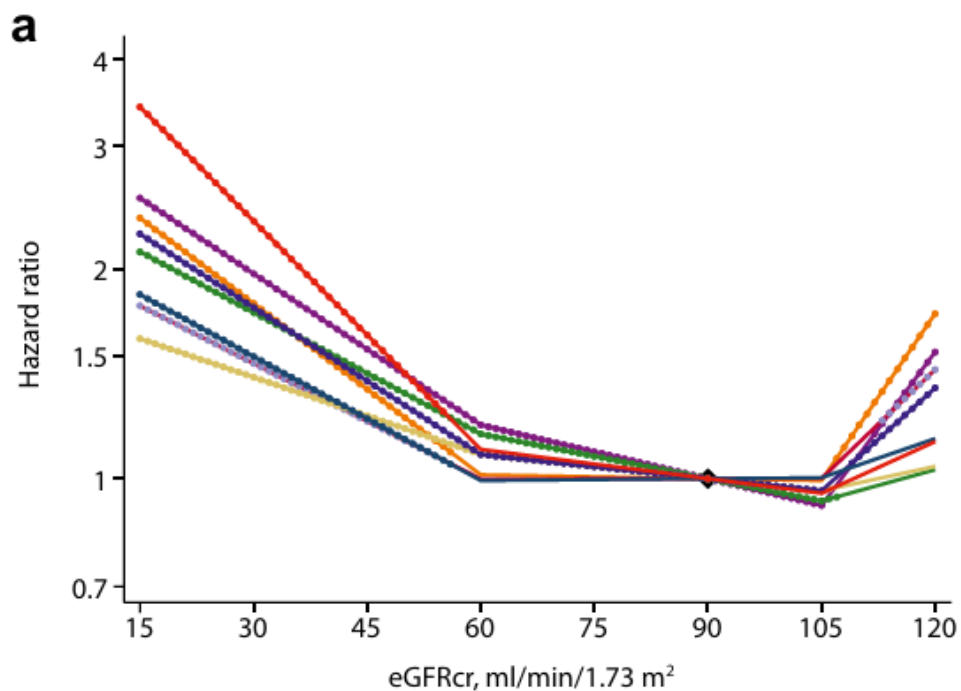
Category	AER (mg/24 h)	ACR (approximate equivalent)		Terms
		(mg/mmol)	(mg/g)	
A1	<30	<3	<30	Normal to mildly increased
A2	30–300	3–30	30–300	Moderately increased ^a
A3	>300	>30	>300	Severely increased

ACR, albumin-creatinine ratio; AER, albumin excretion rate; CKD, chronic kidney disease.

^aRelative to the young adult level.

KÓROS FEHÉRJEVIZELÉS KLASSZIFIKÁCIÓJA

Kidney International (2024) 105 (Suppl 4S), S117–S314

— All-cause mortality, 721 394 participants; 102 910 events	— Heart failure, 674 255 participants; 28 530 events
— Cardiovascular mortality, 719 987 participants; 27 051 events	— Atrial fibrillation, 653 507 participants; 38 224 events
— All-cause hospitalization, 676 519 participants; 7 862 events	— Peripheral artery disease, 660 412 participants; 4 458 events
— Myocardial infarction, 711 478 participants; 18 659 events	— Kidney failure with replacement therapy, 637 387 participants; 24 342 events
— Stroke, 711 293 participants; 17 609 events	— Acute kidney injury, 632 452 participants; 466 201 events

Figure 7 | Hazard ratios for adverse outcomes using the continuous model of estimated glomerular filtration rate (eGFR), comparison of the shape of associations between creatinine-based eGFR (eGFRcr) and creatinine and cystatin C-based eGFR (eGFRcr-cys) in the

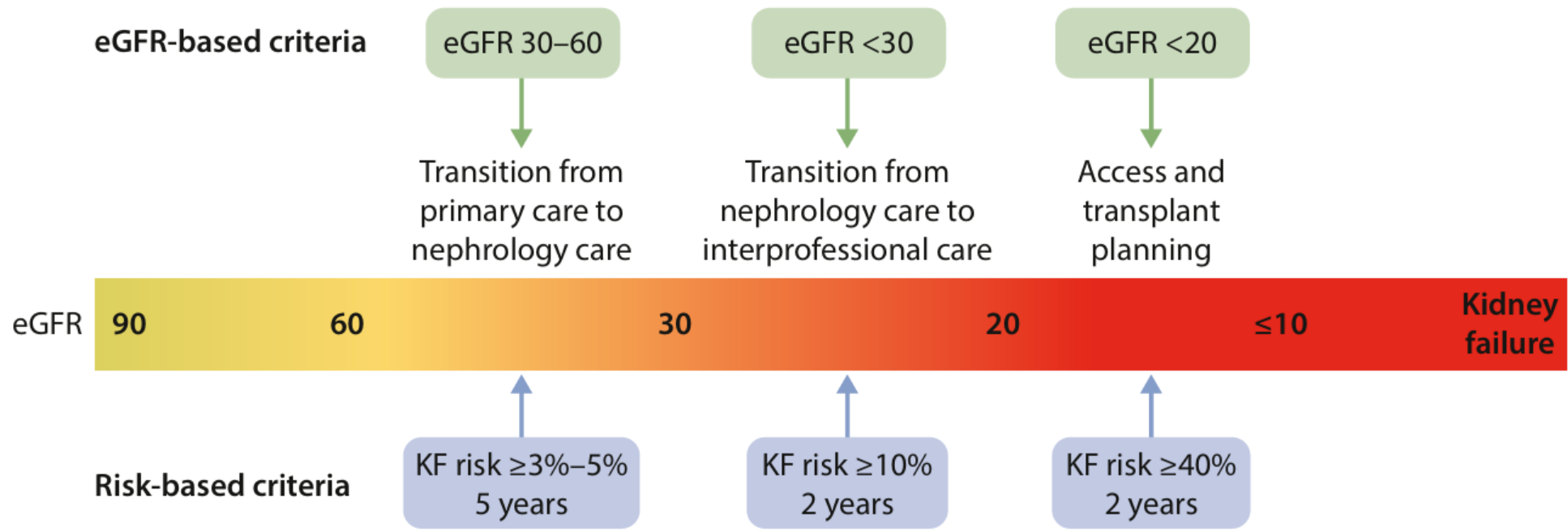
Overall eGFRcr	ACR (mg/g)				
	<10	10–29	30–299	300–999	1000+
105+	1.6	2.2	2.9	4.3	5.8
90–104	Ref	1.3	1.8	2.6	3.1
60–89	1.0	1.3	1.7	2.2	2.8
45–59	1.3	1.6	2.0	2.4	3.1
30–44	1.8	2.0	2.5	3.2	3.9
15–29	2.8	2.8	3.3	4.1	5.6
<15	4.6	5.0	5.3	6.0	7.0

All-cause mortality: 82 cohorts
 Study size = 26,444,384; events = 2,604,028

Overall eGFRcr	ACR (mg/g)				
	<10	10–29	30–299	300–999	1000+
105+	1.4	2.0	3.0	4.1	5.4
90–104	Ref	1.3	1.9	2.7	3.6
60–89	1.0	1.4	1.7	2.4	3.2
45–59	1.4	1.7	2.2	2.8	3.8
30–44	2.0	2.3	2.8	3.7	4.6
15–29	3.2	3.1	3.5	5.0	6.5
<15	6.1	6.4	6.4	7.3	8.2

Cardiovascular mortality: 76 cohorts
 Study size = 26,022,346; events = 776,441

Figure 36 | Risk of all-cause and cardiovascular mortality by estimated glomerular filtration rate (eGFR) and level of albuminuria in general population cohorts contributing to the Chronic Kidney Disease Prognosis Consortium. ACR, albumin-to-creatinine ratio

Figure 15 | Transition from an estimated glomerular filtration rate (eGFR)-based to a risk-based approach to chronic kidney disease care. KF, kidney failure.

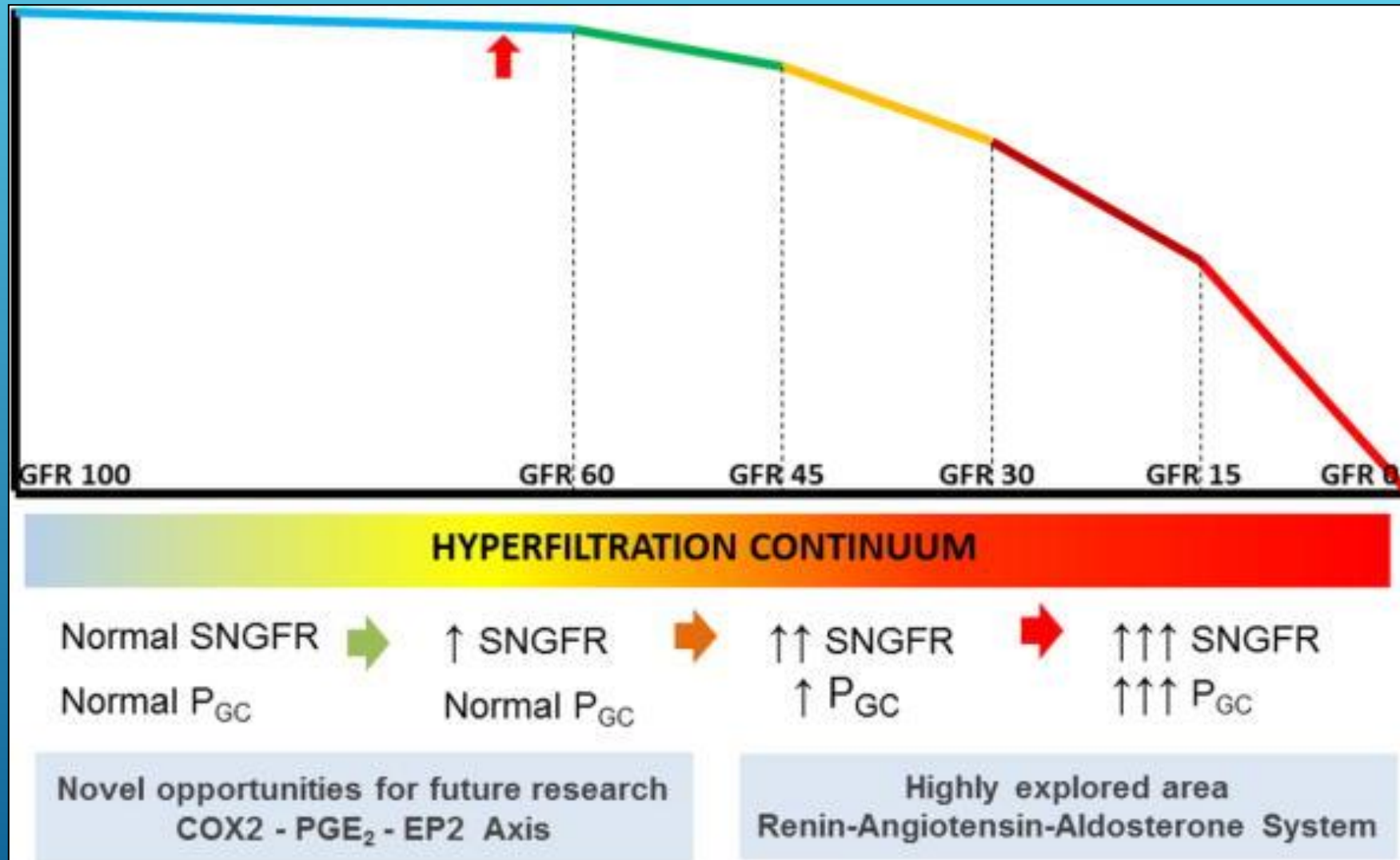
- ▶ Krónikus vesebetegség (CKD) jelentősége
- ▶ Vesefunkció és életkilátások
- ▶ Glomeruláris hemodinamika, glomerulus szám
- ▶ Újdonságok : diagnosztikában
- ▶ Újdonságok : glomeruláris betegségekben
- ▶ CKD kezelés holisztikus megközelítése

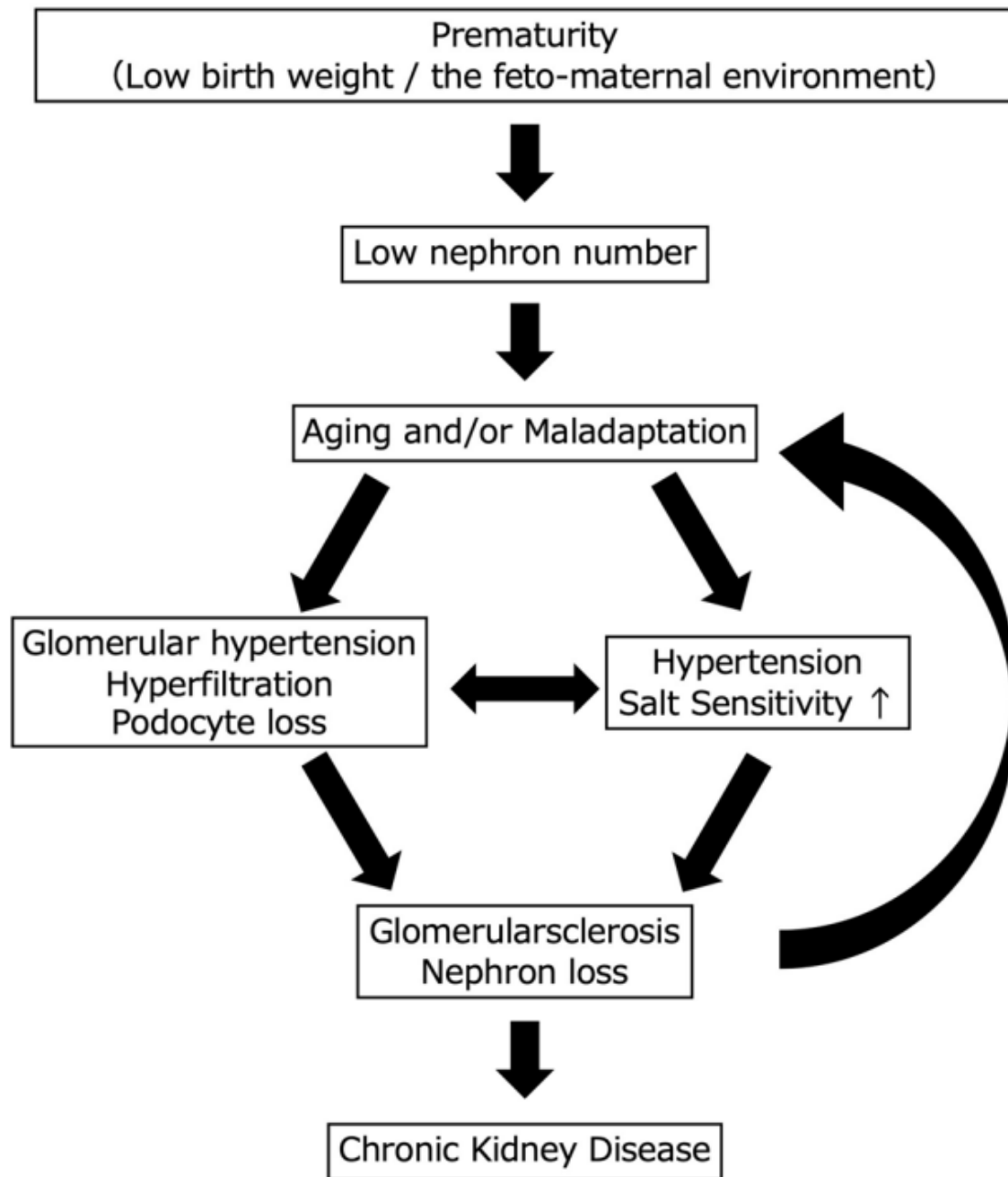
ELŐADÁS VÁZLAT

Újdonságok a nephrologiában

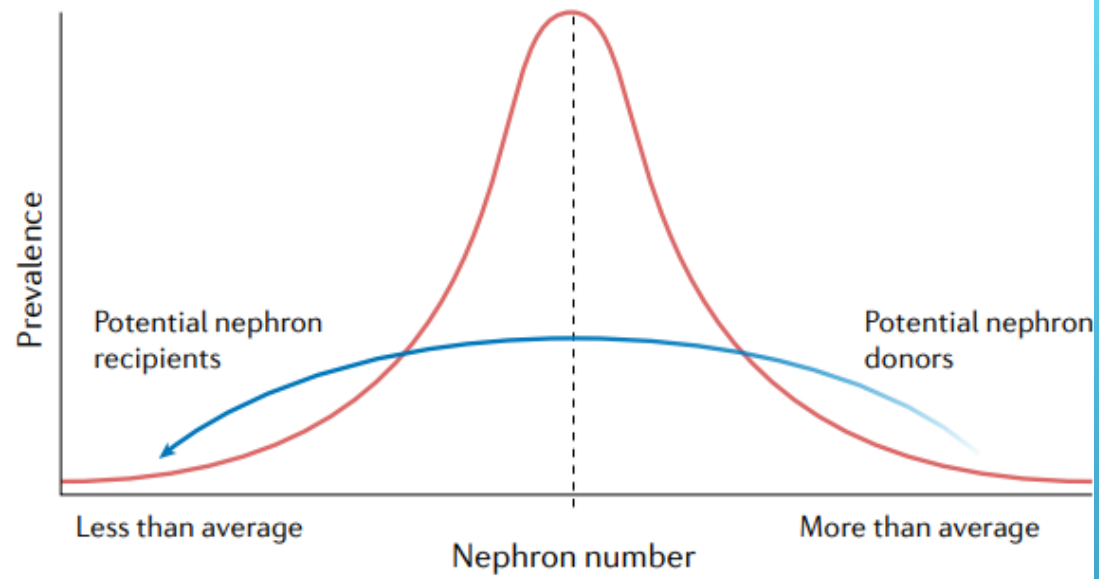

Glomeruláris hemodinamikai változások a vesefunkció csökkenésével

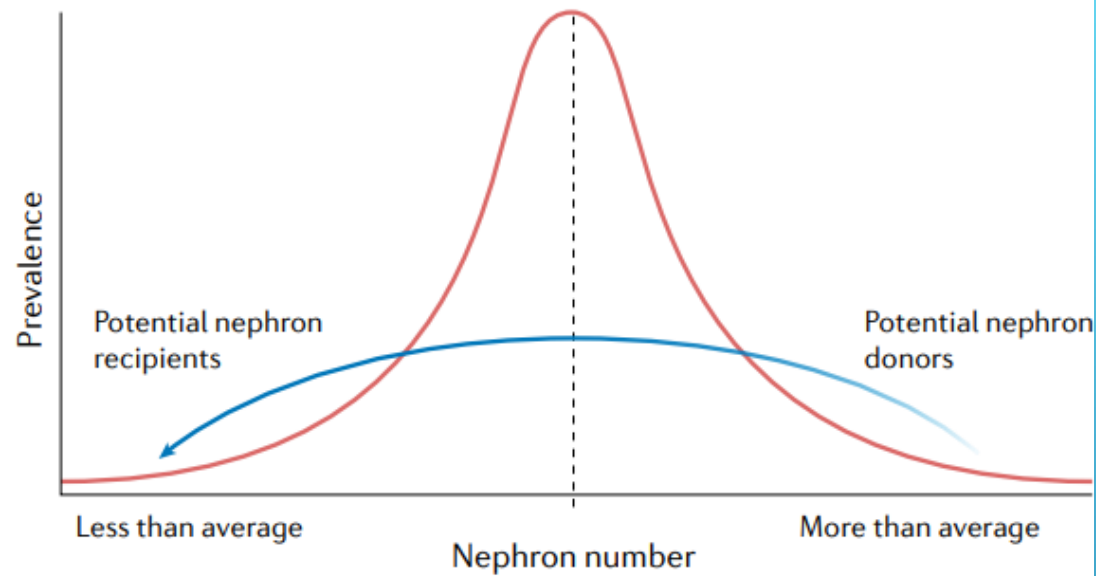

a Nephron endowment

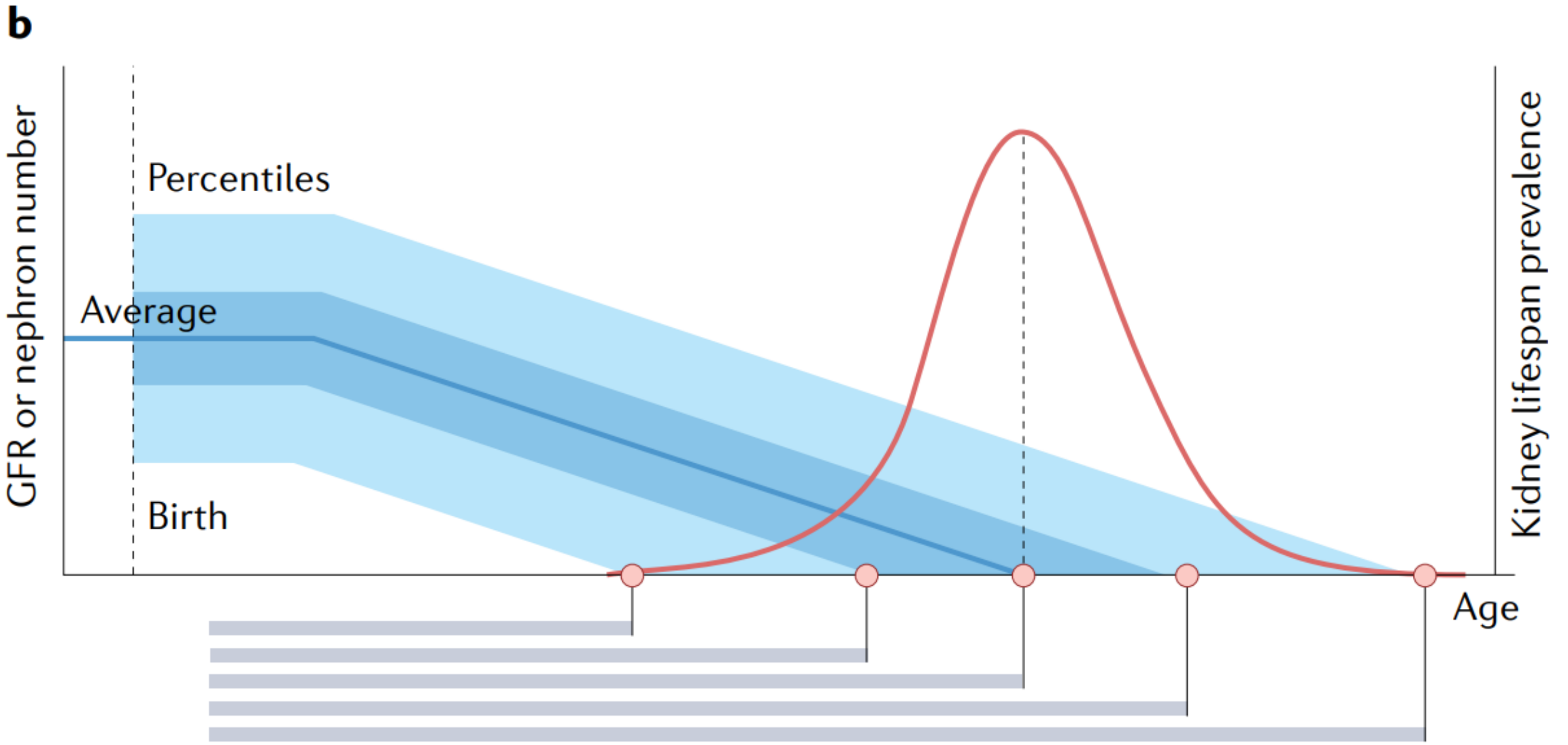

a Nephron endowment

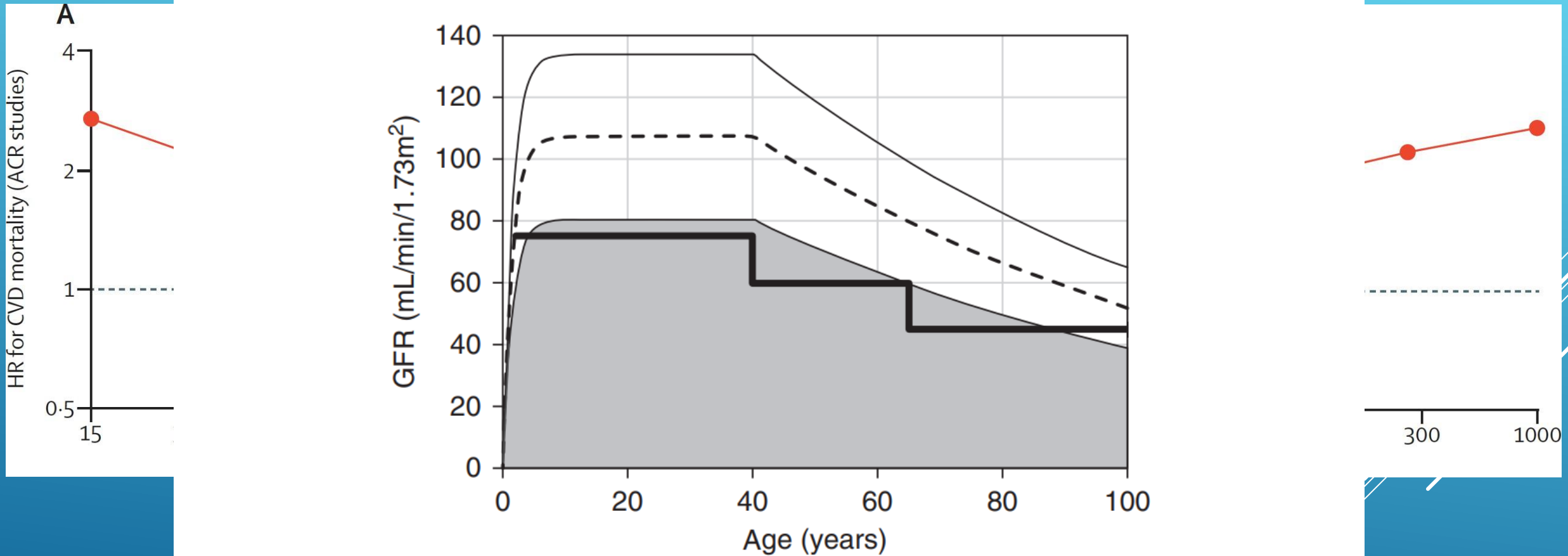

Renal functional reserve	None or poor	Sufficient	Excellent
Preeclampsia risk	High	Low	Low
Hypertension onset	Early in life	Late in life	None or very late in life
Proteinuria level relative to disease stage	High	Adequate	Low
Trigger for sudden SCr↑ or AKI	Mild injury	Modest injury	Severe injury
CKD progression	Fast	Slow	Minimal
Obesity	High risk of adaptive FSGS	Low risk	No adaptive FSGS
Diabetes	Risk of early nephropathy	Late nephropathy	No nephropathy
Glomerulonephritis	Fast CKD progression	Slow progression	Minimal progression
Post-donation kidney failure risk	High	Low	No risk for donor

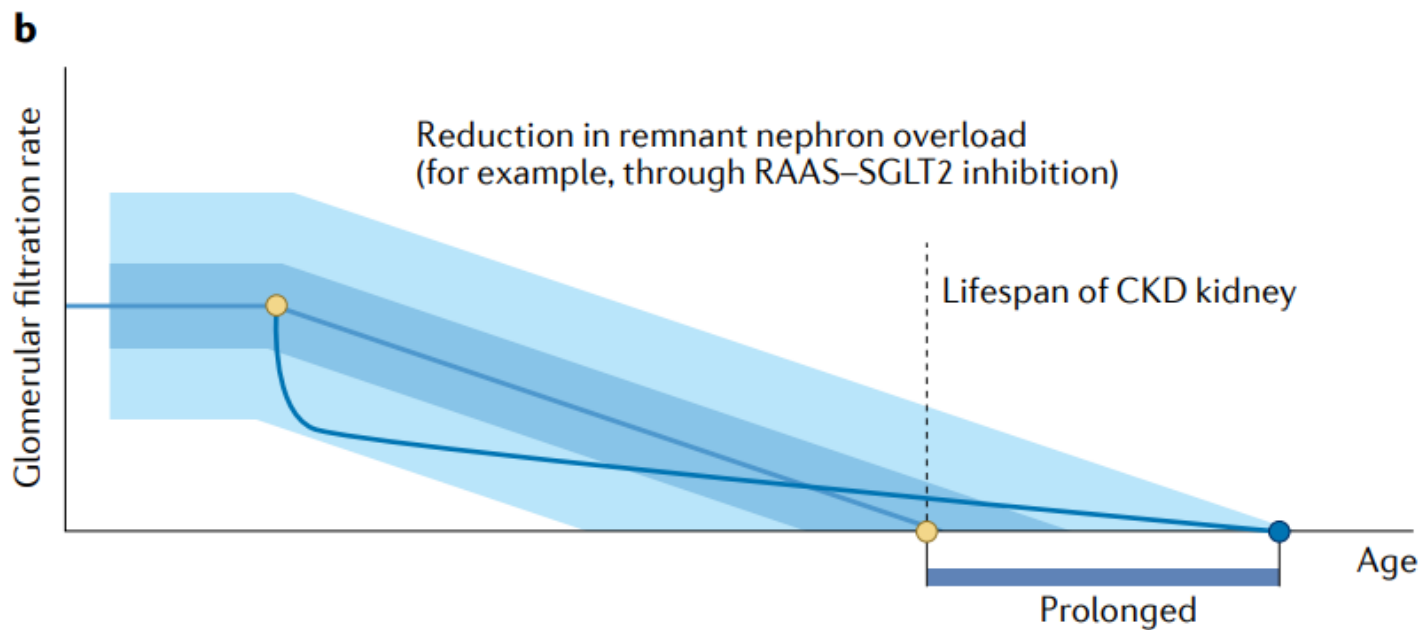
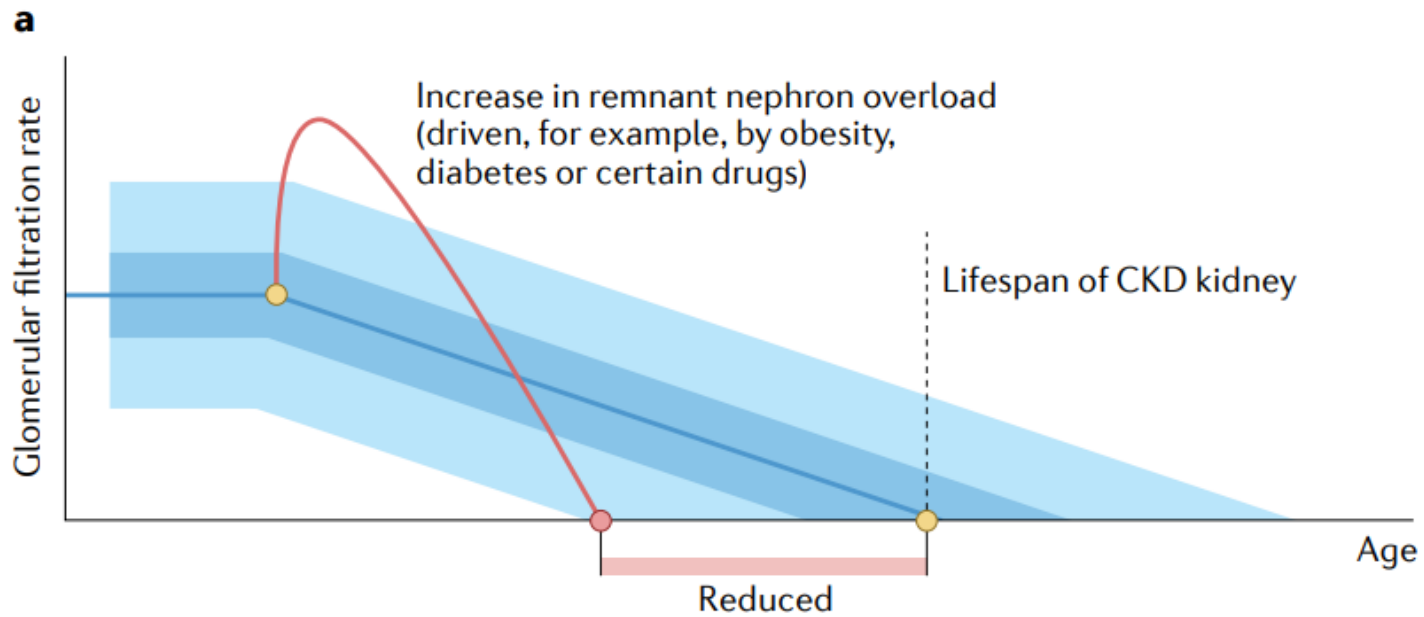

Different percentiles translate into different kidney lifespans

VESEFUNKCIÓ / PROTEINURIA ÉS KARDIOVASZKULÁRIS MORTALITÁS KOCKÁZAT

Figure 3. Age-specific thresholds in relation to age-specific GFR percentiles. GFR cut-off

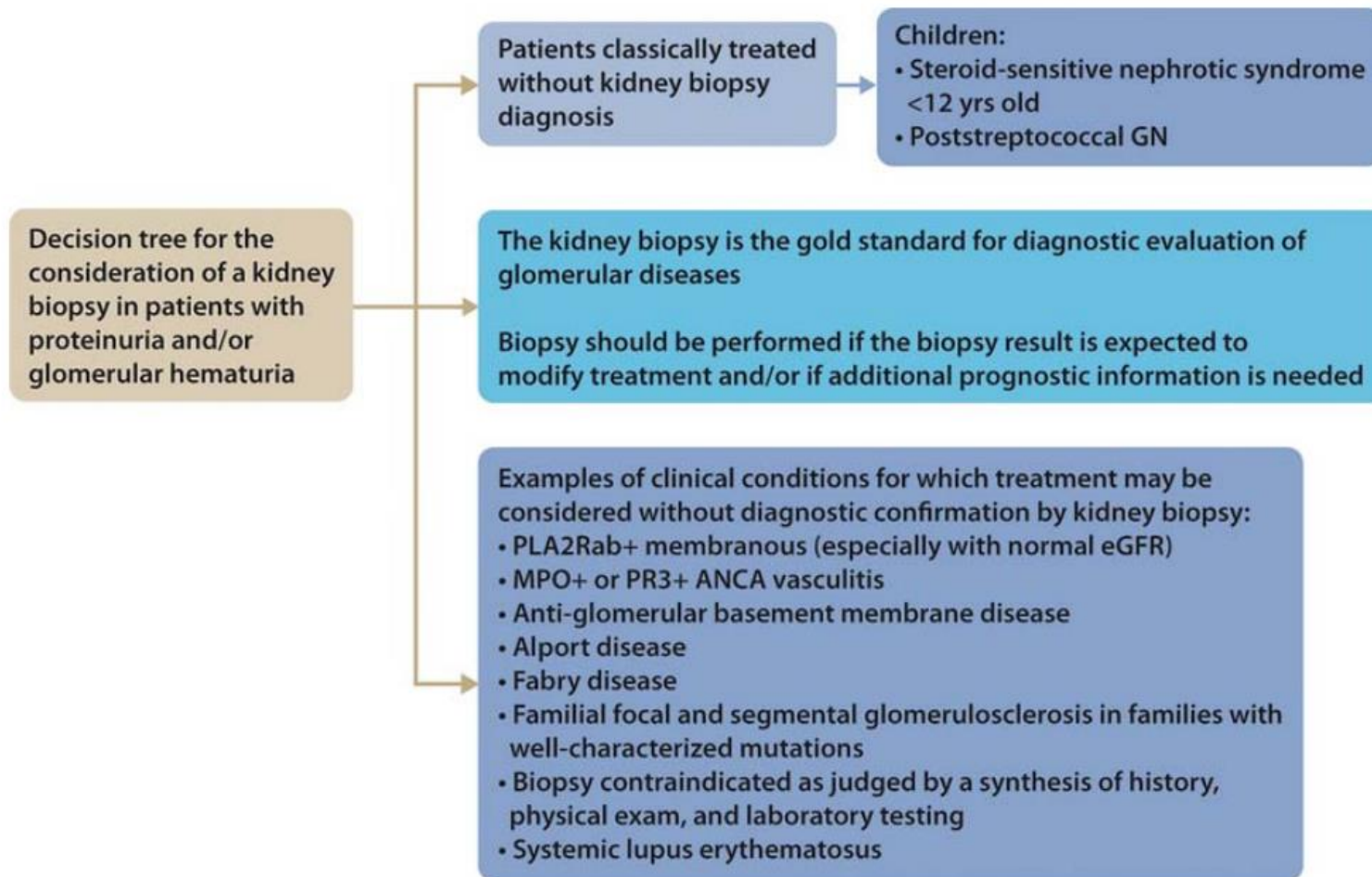
- ▶ Krónikus vesebetegség (CKD) jelentősége
- ▶ Vesefunkció és életkilátások
- ▶ Glomeruláris hemodinamika, glomerulus szám
- ▶ Újdonságok : diagnosztikában
- ▶ Újdonságok : glomeruláris betegségekben
- ▶ CKD kezelés holisztikus megközelítése

ELŐADÁS VÁZLAT

Újdonságok a nephrologiában

A decorative graphic consisting of several parallel white lines of varying lengths, slanted upwards from left to right, located in the bottom right corner of the slide.

Vesebiopszia indikációjának változása – biológiai markerek

Figure 2 | Considerations for a kidney biopsy in patients with proteinuria and/or glomerular hematuria. ANCA, antineutrophil cytoplasmic antibody; eGFR, estimated glomerular filtration rate; GN, glomerulonephritis; MPO, myeloperoxidase; PLA2Rab+, M-type phospholipase A2 receptor antibody positive; PR3, proteinase 3.

- ▶ Krónikus vesebetegség (CKD) jelentősége
- ▶ Vesefunkció és életkilátások
- ▶ Glomeruláris hemodinamika, glomerulus szám
- ▶ Újdonságok : diagnosztikában
- ▶ Újdonságok : glomeruláris betegségekben
- ▶ CKD kezelés holisztikus megközelítése

ELŐADÁS VÁZLAT

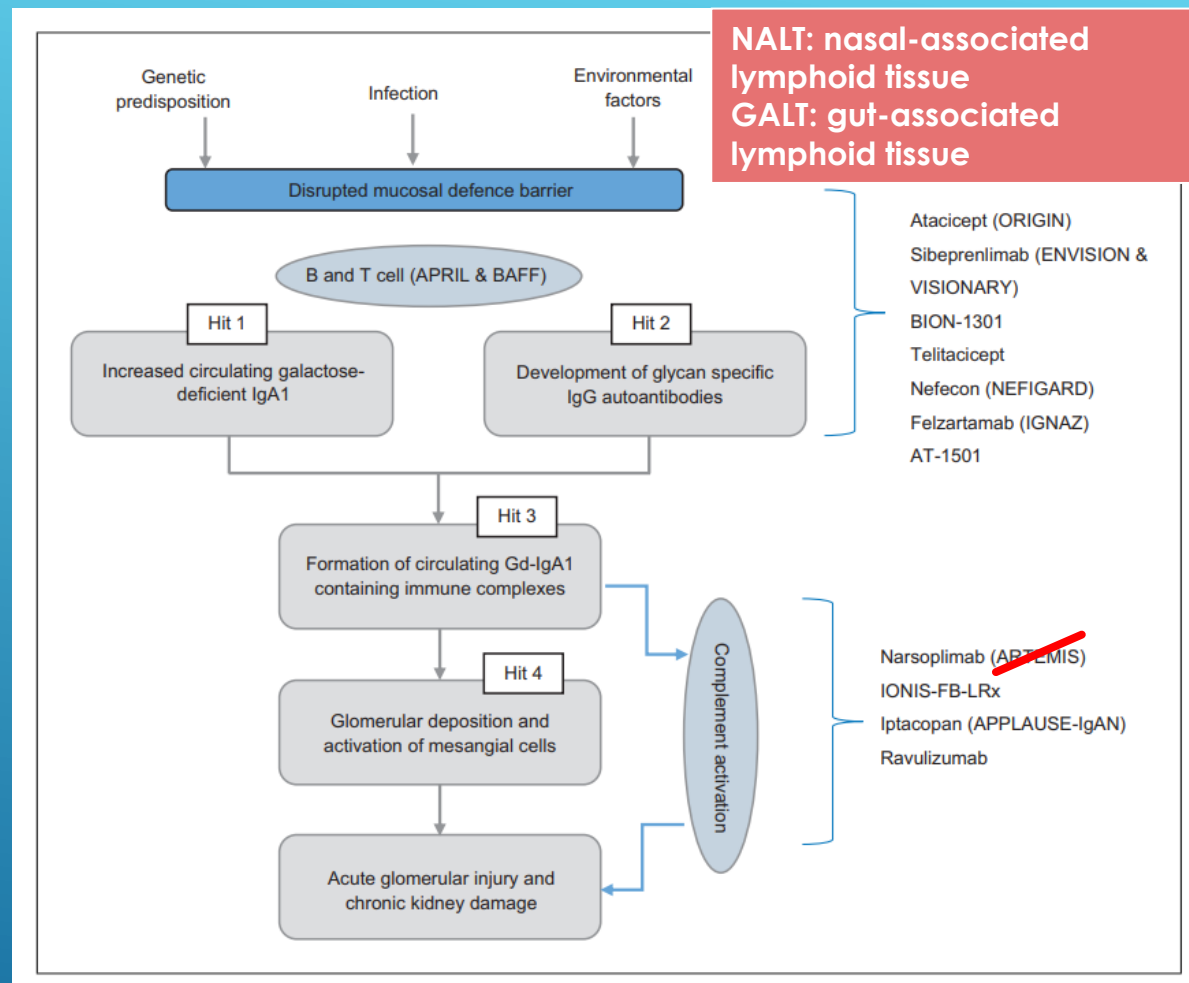
Újdonságok a nephrologiában

IgAN patogenezisének 4 lépcsős hipotézise

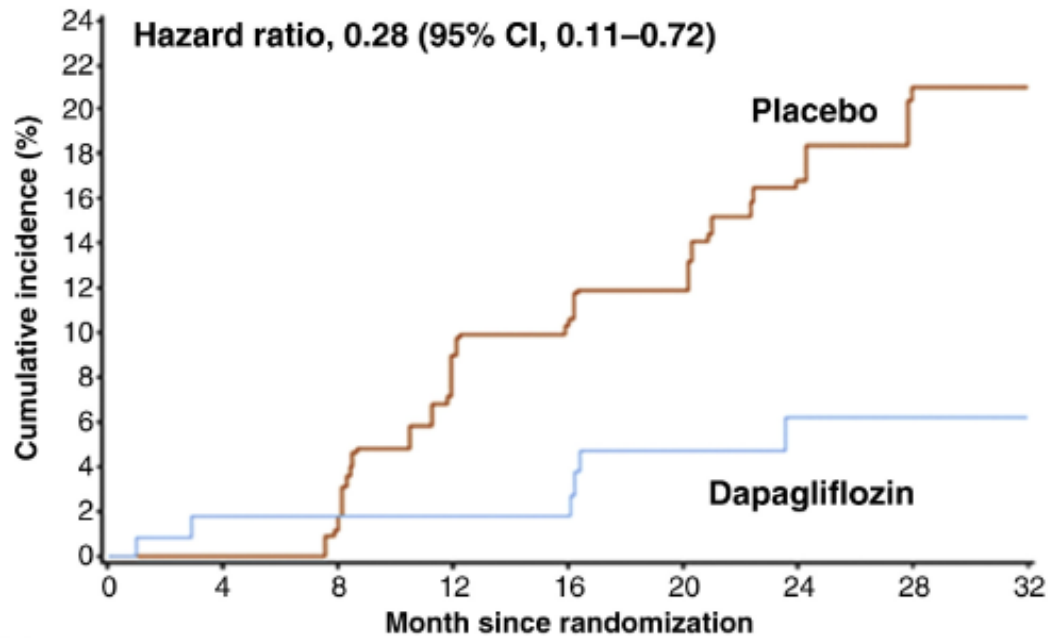
Terápiás beavatkozás lehetőségei

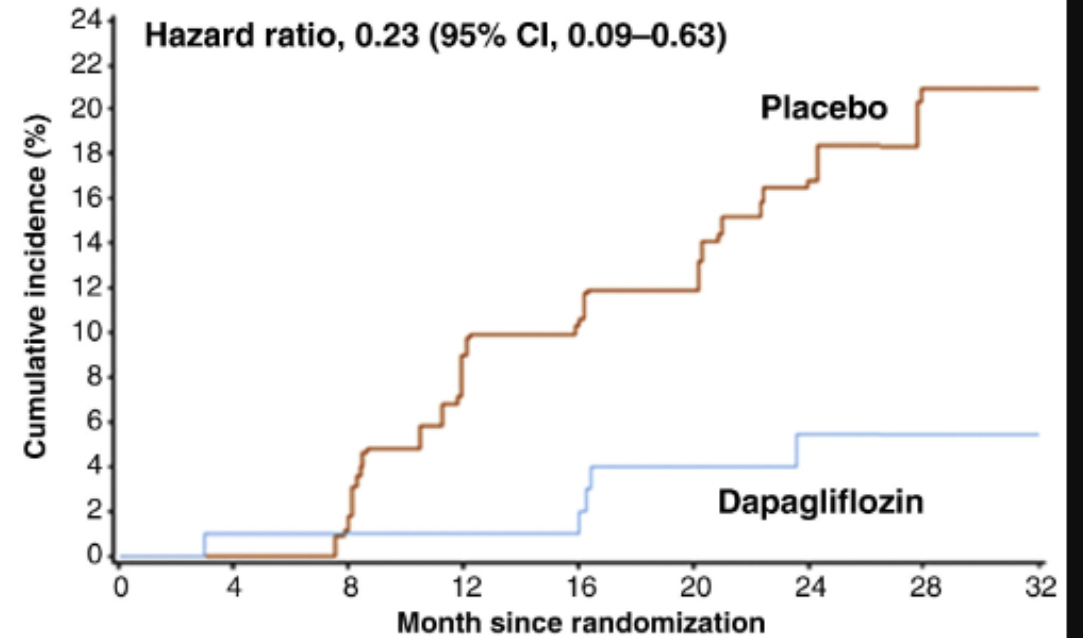
DAPA-CKD IGA ALCSOPORT EREDMÉNY

Primary endpoint (IgA-biopsy)

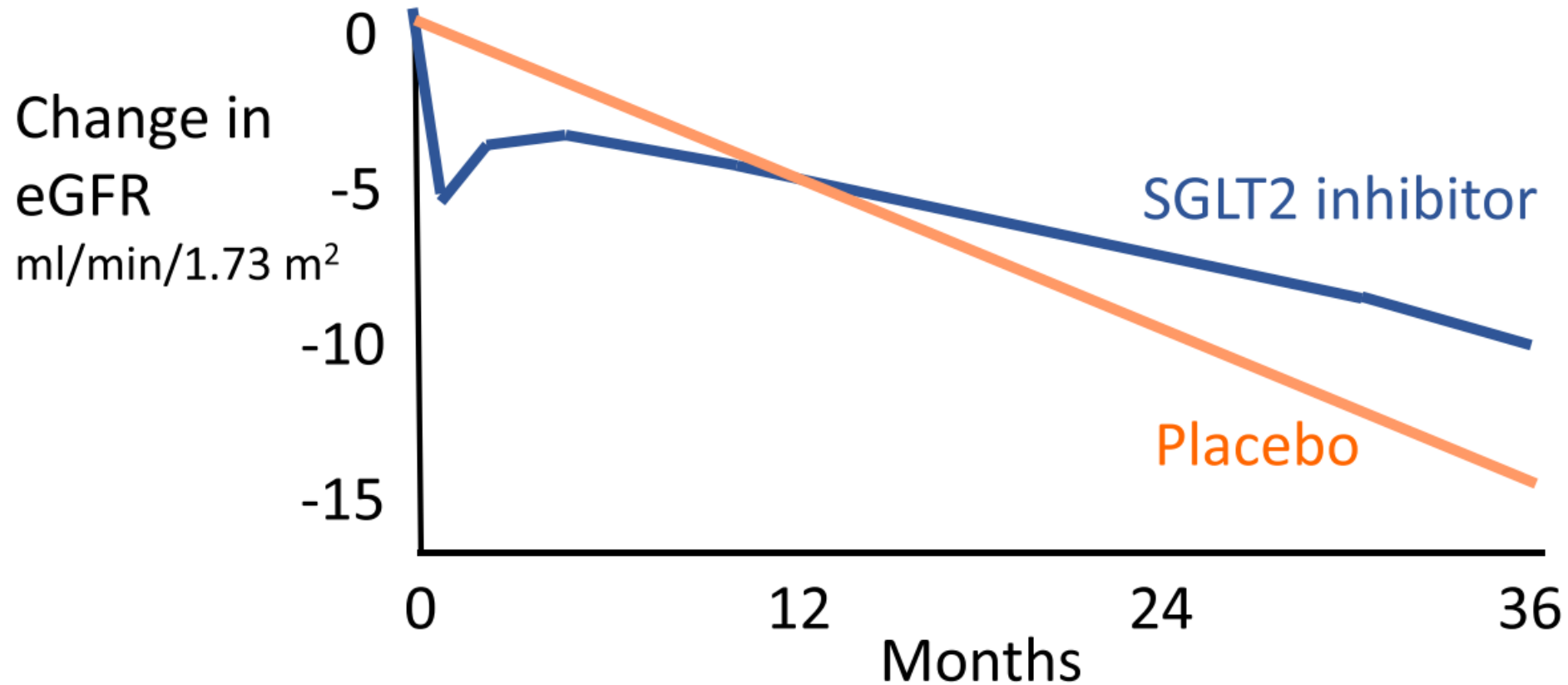
No. at Risk	0	4	8	12	16	20	24	28	32
Dapagliflozin	129	102	101	100	99	94	59	42	16
Placebo	125	105	101	94	89	85	48	29	19

Renal endpoint (IgA-biopsy)

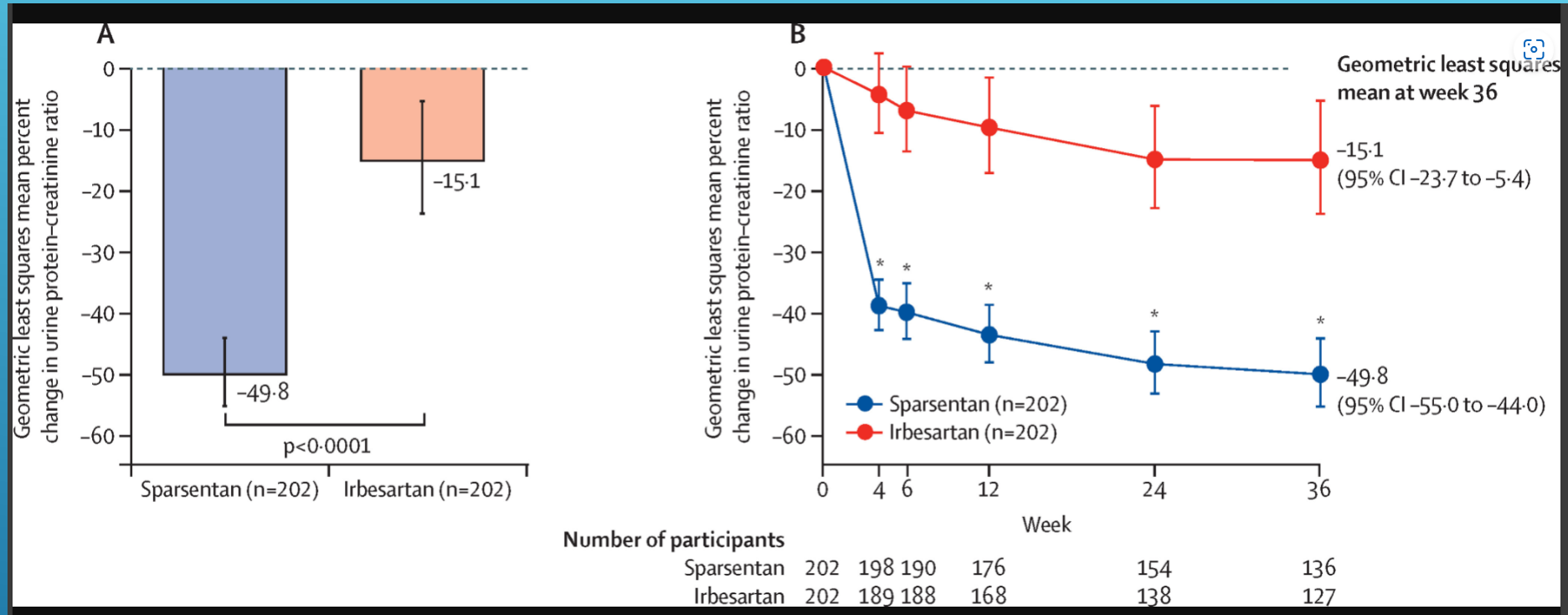

No. at Risk	0	4	8	12	16	20	24	28	32
Dapagliflozin	129	102	101	100	99	94	59	42	16
Placebo	125	105	101	94	89	85	48	29	19

Az eGFR (CKD-EPI formula) változása SGLT2 gátló terápia alatt diabéteszes betegekben

Sparsentan (dual endothelin and angiotensin receptor antagonist) vs irbesartan IgA nephropathy trial

eGFR chronic slope 2 ys

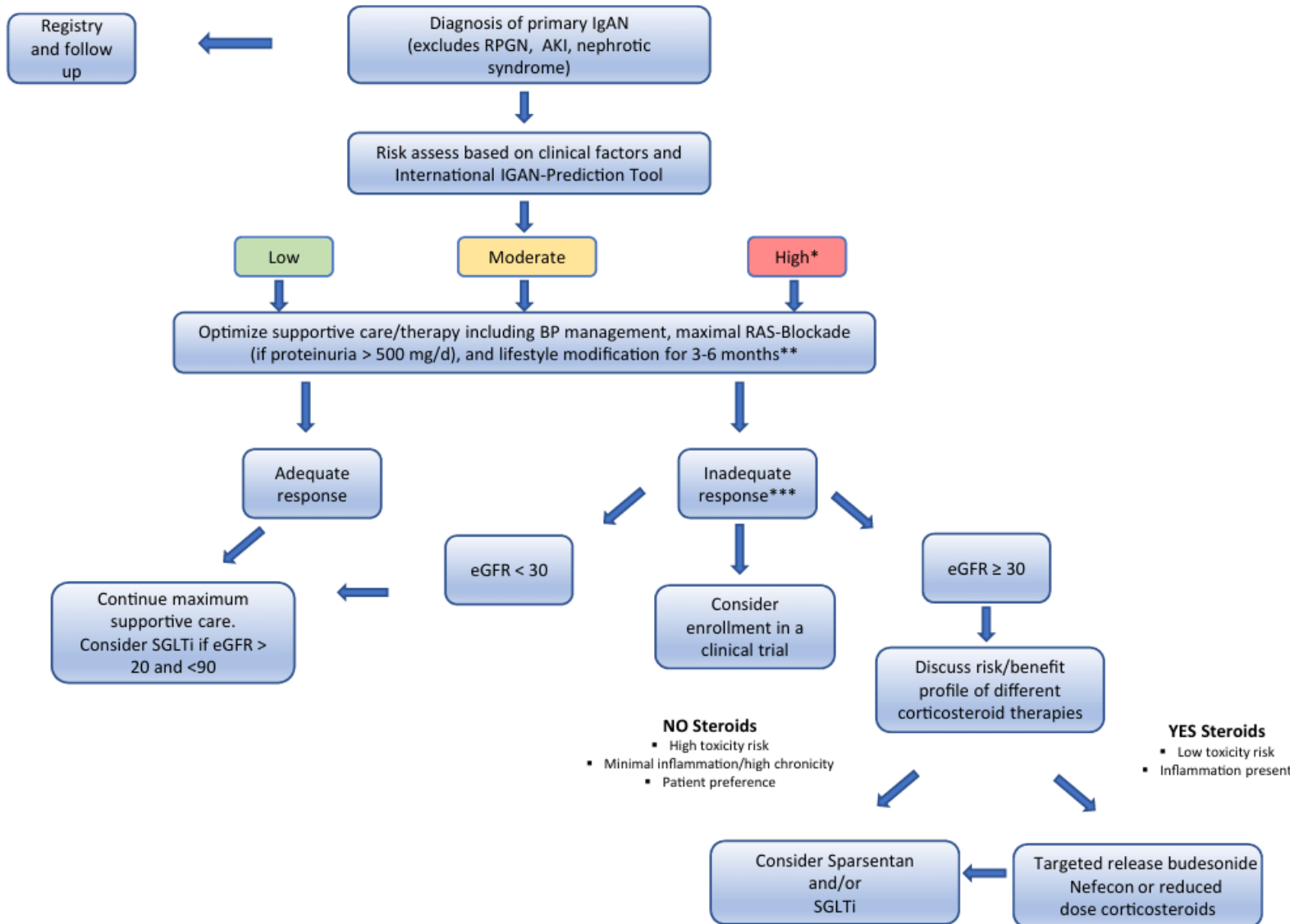
ml/min/1.73 m²

-2,7

-3,8

IGA NEPHROPATHIA TERÁPIÁJA 2024

Caster 2024 AJKD

RPGN – tüdő vese syndroma diagnosztikája

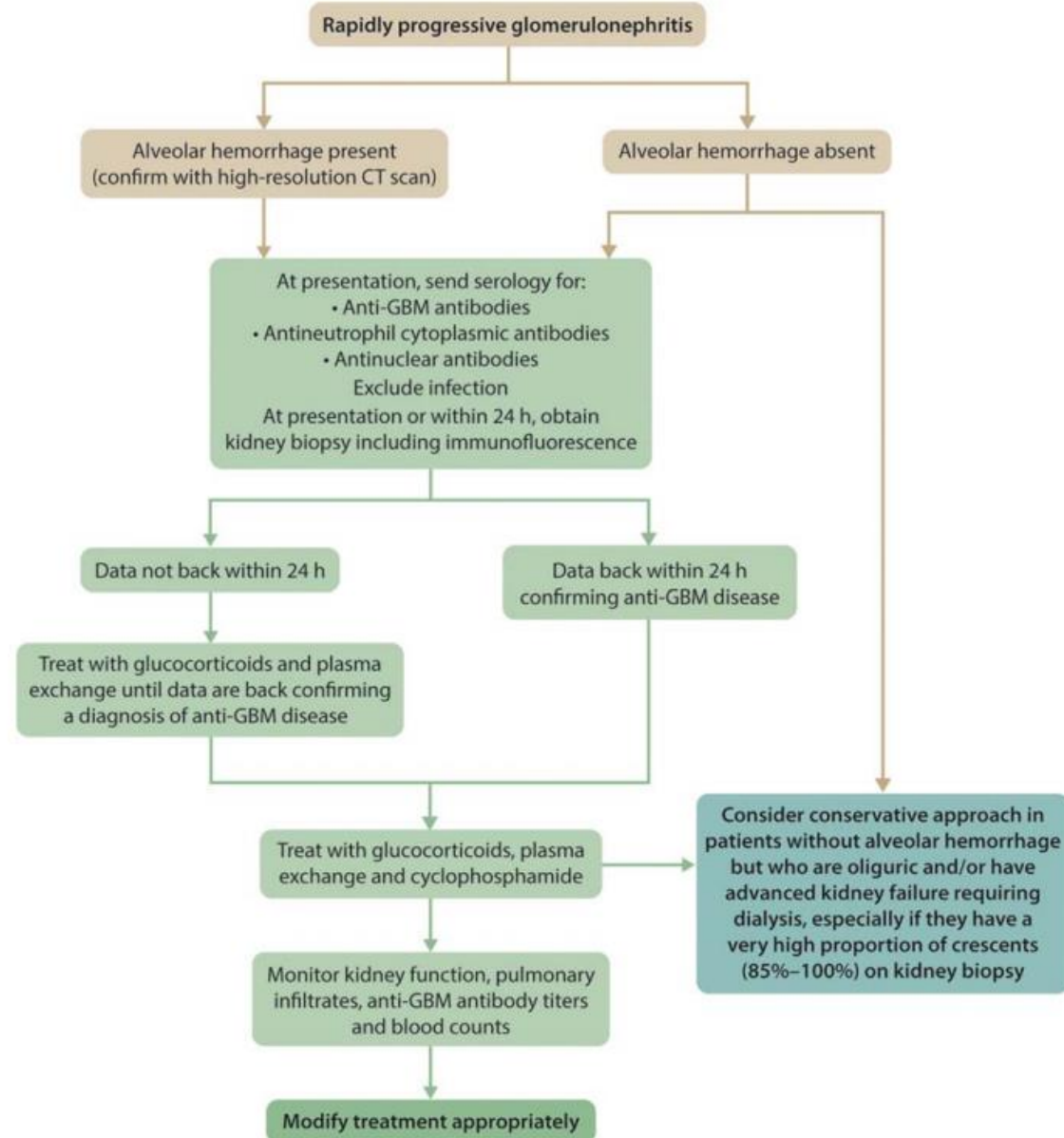

Figure 98 | Diagnosis and therapy in anti-GBM disease. CT, computed tomography; GBM, glomerular basement membrane.

FSGS terápiája

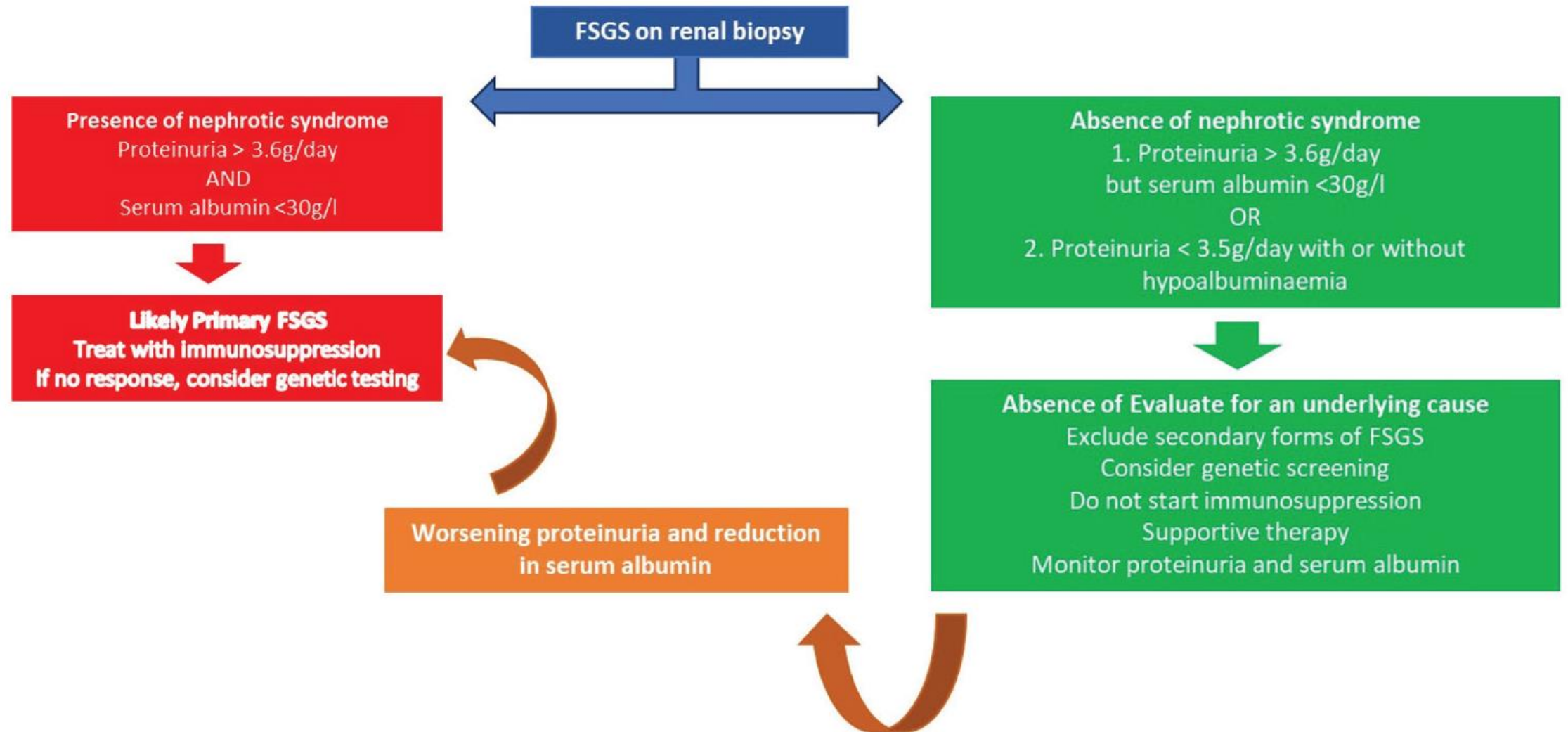

Figure 3. Treatment approach for focal segmental glomerulosclerosis. Based on KDIGO guidelines (KDIGO Executive Committee, 2021). FSGS, Focal Segmental Glomerulosclerosis.

- ▶ Krónikus vesebetegség (CKD) jelentősége
- ▶ Vesefunkció és életkilátások
- ▶ Glomeruláris hemodinamika, glomerulus szám
- ▶ Újdonságok : diagnosztikában
- ▶ Újdonságok : glomeruláris betegségekben
- ▶ CKD kezelés holisztikus megközelítése

ELŐADÁS VÁZLAT

Újdonságok a nephrologiában

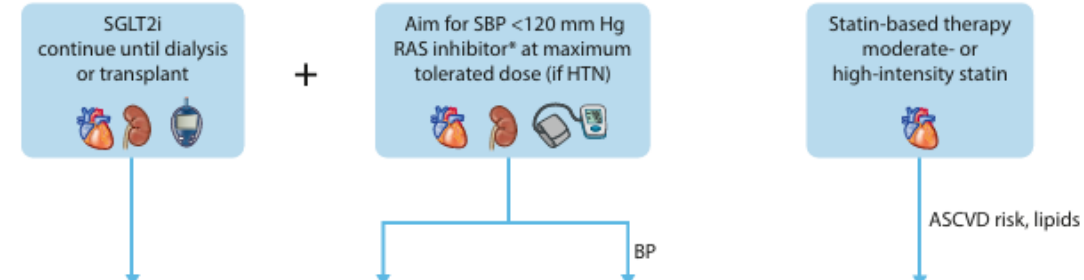

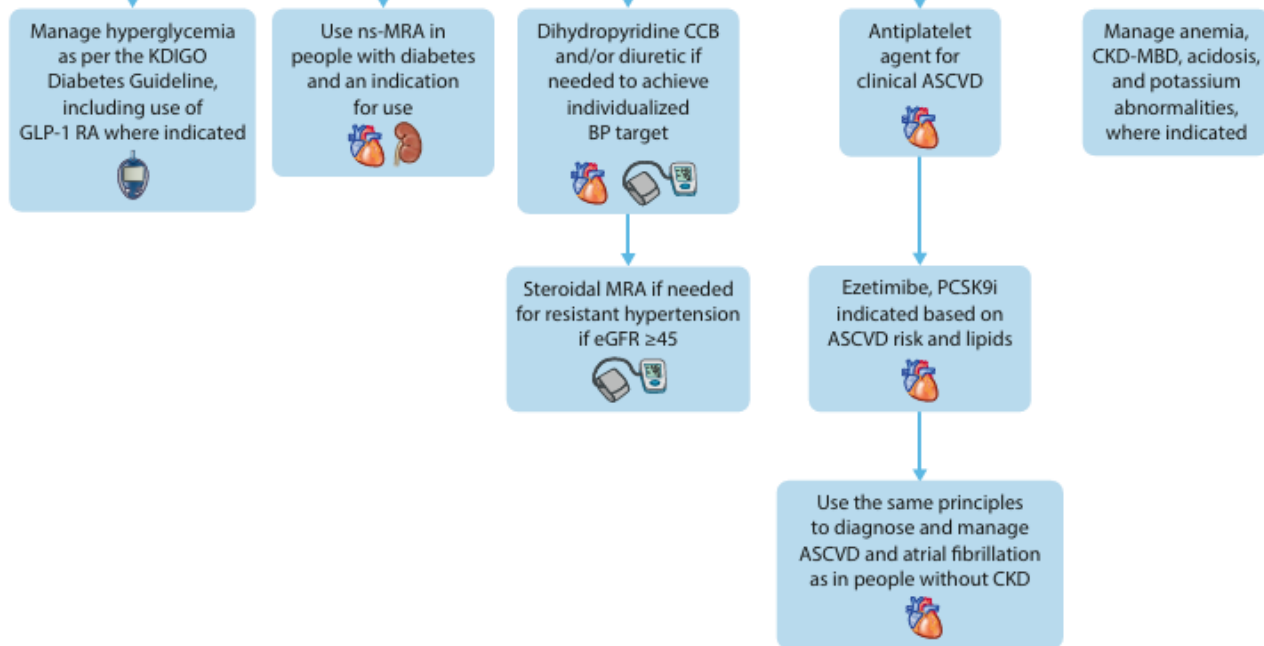
Lifestyle

First-line drug therapy for most patients

Targeted therapies for complications

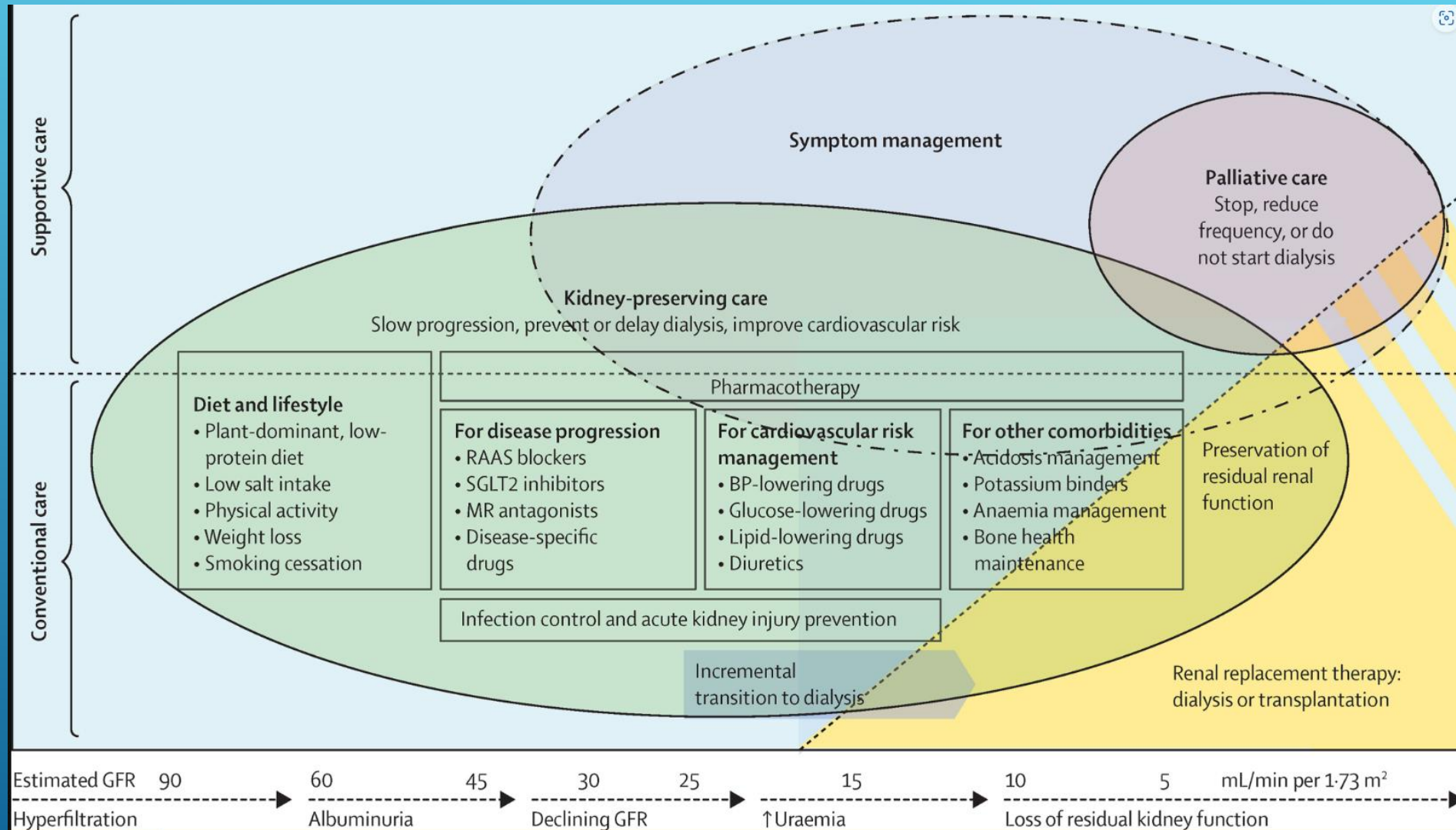

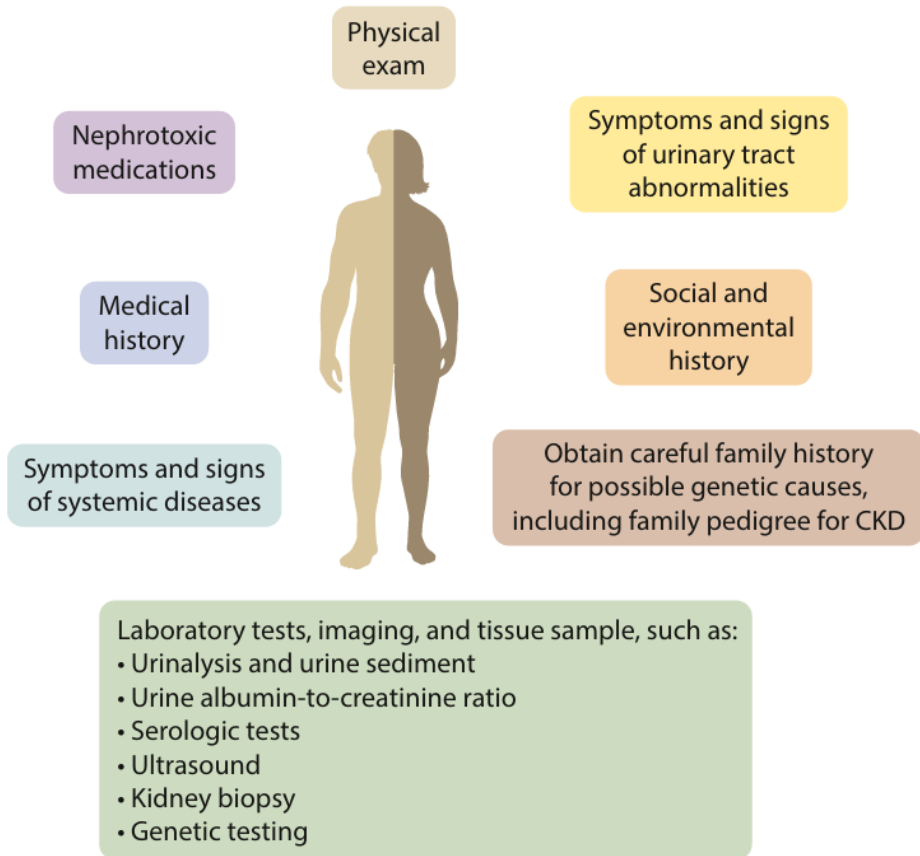
CKD BETEGEK HOLISZTIKUS KEZELÉSE

Kidney International
(2024) 105 (Suppl
4S), S117–S314

CKD konzervatív kezelése – Lancet 2021

KRÓNIKUS VESEBETEGEK KOMPLEX MEGKÖZELÍTÉSE

Kidney International
(2024) 105 (Suppl
4S), S117–S314

SGLT2-gátlók adása CKD-ban 2024.01.01-től

új EÜ70 34.

Támogatott indikációk:

>> Dokumentált idült vesebetegség kezelésére (eGFR-értéke ≥ 25 - ≥ 75 ml/perc/1,73 m² és albuminuriájuk van (3mg/mmol felett), amennyiben már a beteg angiotenzin konvertáló enzim-inhibitorral (ACEi) vagy angiotenzin-receptor-blokkolóval (ARB). történő kezelésben részesült

A javaslatot kiállító és a gyógyszert rendelő orvos munkahelyére és szakképesítésére vonatkozó előírások:

Munkahely	Szakképesítés	Jogosultság
Járóbeteg szakrendelés/Fekvőbeteg gyógyintézet	Belgyógyászat	javasolhat és írhat
Járóbeteg szakrendelés/Fekvőbeteg gyógyintézet	Nephrológia	javasolhat és írhat
Háziorvos	Megkötés nélkül	javaslatra írhat

Szakorvosi javaslat érvényességi ideje 12 hónap.

Termék név	Kiszerezés	Törzskönyvi szám
új - FORXIGA 10 MG FILMTABLETTA	30x1 adagonként perforált buborékcsomagolásban	EU/1/12/795/009
új - JARDIANCE 10 MG FILMTABLETTA	30x buborékcsomagolásban	EU/1/14/930/014

Elfogadható BNO kódok (beleértve az összes azonosan kezdődő kódot): N18, N19

KIT ÉS MIKOR KÜLDJÜNK NEFROLÓGUSHOZ?

Akut vesekárosodás

- kreatinin emelkedés > 1.5x
- eGFR csökkenés > 25%
- oliguria

Hiperkalémia

- sürgősséggel
- > 7mmol/l - azonnali ellátás!
- 6-7mmol/l - ha nincs kezelhető ok

Csökkent GFR

- CKD5 (< 15ml/min): sürgősséggel
- CKD4 (15-29ml/min): mindig
- 30-60ml/min, csak ha
  - gyorsan csökken (> 25%)
  - hgb < 110g/l
  - K, Ca, P kóros

Proteinuria

- nephrosis szindróma
- Vizelet fehérje/kreatinin arány (PCR)
  - > 350mg/mmol: mindig
  - > 100mg/mmol: ha nem diabeteses beteg
  - > 50mg/mmol: ha hematuria vagy immunbetegség gyanúja fennáll
- mircoalbuminuria: csak ha más ok indokolja

A vesefunkció kontrollja, a korábbi értékek ismerete nélkülözhetetlen !

Képalkotó vizsgálat (ultrahang) az első referáláskor szükséges !

KÖSZÖNÖM A
MEGTISZTELŐ
FIGYELMET!

